

СОЦІОКУЛЬТУРНІ ВИМІРИ ІНФОРМАЦІЙНОГО СУСПІЛЬСТВА

Міщенко В.І.

Національний технічний університет «ХПІ», м. Харків

Об'єктивний аналіз інформаційного суспільства передбачає виділення позитивних та загрозливих вимірів.

Позитивними вимірами є загальна тенденція примноження інтелектуальних сил суспільства, коли віртуалізація духовного світу особистості спрямує до зростання обсягу накопичуваних знань, обсягів теоретичної свідомості й соціальної пам'яті, а вільна творча діяльність особистості відкриває можливість самостійного створення та презентації власних ідей та поглядів в мережах Internet, індивідуального доступу к різноманітним галузям знання, надає можливість модулювання в різноманітних галузях діяльності: будівництві, медицині, космонавтиці, дизайні.

Загрозливі виміри. По-перше, це віртуалізація духовного світу особистості, коли здійснюється відрив людини від соціального оточення, реальне життя замінюється певними симулякрами, засобами уникнення від себе і світу, прагнення до радощів фантомного буття („Internet-залежність”). По-друге, це „телеомна детермінація”, яка руйнує здатність до критичного мислення та сприяє маніпуляції свідомості. По-третє, це деантропологізація суспільства „біологізація техносфери”, „сполучення машини з людиною” (створення кіборга) та розробка на основі нано-технологій та проекту „Геном людини” штучних систем, які мають здібність саморозвиватися та самоорганізуватися, тобто – „мати свідомість”. Далі, це більш швидкі темпи розвитку техносфери по відношенню можливості людини до освоєння знань та здатності виконувати управлінську функцію до техносфери. Нарешті, це виникнення глобального інформаційного простору, в який занурюються локальні традиційні культури. приводить до небезпеки руйнації локальних культур і створення штучної суперкультури.

Аналіз загрозливих вимірів інформаційного суспільства – це шлях до створення гуманного суспільства, нового типу інформаційної культури, яка в сучасних умовах повинна трансформуватися від вміння та навичок виконувати інформаційні операції, культури сприйняття, пошуку та вибору інформації, до – формування здібностей найбільш повно та ефективно використовувати можливості інфосфери з метою творчої перебудови реального середовища та створення ноосфери, як третьої хвилі еволюції людини.